

کلاس

نام و نام خانوادگی

واژگان (۴ نمره)

(۱) معنای هر واژه را بنویسید. (۳)

کَهِف :	اِقْناع :	طعن :	مَحاورات :
أَنعام :	موسم :	قوس :	قنديل :
داعیه :	خیره :	متقدم :	خوض :

(۲) موارد خواسته شده را بنویسید. (۱)

غنی (هم خانواده) :	فضلا (مفرد) :
صبور (مترادف) :	بعید (متضاد) :

معنی و مفهوم (۴ نمره)

(۳) معنی و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید.

- تا نخواهند کس را نصیحت مگوی، خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد (۱)

- معرفت این است که من در آنم؛ گرد خویش می‌گردم و پیوسته در خود سفر می‌کنم (۱)

- به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را تا در آینه زنگار نیست (۱)

- پاک و بی‌عیب خدایی که به تقدیر عزیز / ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار (۱)

تاریخ ادبیات (۱ نمره)

(۴) نام نویسنده هر یک آثار زیر را بنویسید. (۱)

قابوس‌نامه:	ای شب:	کارنامه بلخ:	چهارمقاله:
-------------	--------	--------------	------------

آرایه‌های ادبی (۴ نمره)

(۵) شاخص‌ترین آرایه‌های ایات زیر را از بین عناوین مورد نظر بیابید (هر آرایه را فقط برای یک بیت به کار ببرید و دقیقاً زیر قسمت مورد نظر خط بکشید).

«حس آمیزی / تلمیح / پارادوکس / کنایه / تناسب / تشبیه / تضاد / جان‌بخشی»

- الف) شبی چون شبّه (= نوعی سنگ سیاه) روی شسته به قبر / نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر
 ب) هنر خوار شد جادوی ارجمند / نهان راستی آشکارا گزند
 ج) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را / که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
 د) در شجاعت شیر ربّانیستی (ربّانی = منسوب به ربّ) / در مروّت خود که داند کیستی
 ر) رنگین‌سخنان در سخن خویش نهانند / از نکهّت (= بوی خوش) خود نیست به هر حال، جدا گل
 س) بیستون‌کندن فرهاد نه کاریست شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد کوه‌کن است
 ه) نه من انگشت‌نمایم به هواداری کویت / که تو انگشت‌نمایی و خلاق نگرانت
 ی) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نروزی / از این باد آر مدد خواهی چراغ دل برافروزی

دانش‌های زبانی و ادبی (۳ نمره)

- ۶) در کدام بیت پرسش انکاری وجود دارد؟ (۰/۵)
 الف) نیننی باغبان چون گل بکارد / چه مایه غم خورد تا گل برآرد؟
 ب) آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند / آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند؟
 ج) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی حقیقت گذر توانی کرد؟
 د) تویی آنکه گفתי که رویین تنم؟ / بلند آسمان بر زمین افکنم؟
- ۷) تفاوت قالب‌های شعری «رباعی» و «دو بیتی» را بنویسید (۴ مورد). (۱)
- ۸) دو مورد از تفاوت‌های عمده شعر «سعدی» و «حافظ» را بنویسید. (۰/۵)
- ۹) کدام گزینه از موارد زیر نادرست است؟ (۰/۵)
 الف) وزن «بوستان» سعدی، «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.
 ب) مثنوی‌های سنایی غزنوی بر وزن «فاعلاتن مفاعلن فعولن» سروده شده‌اند.
 ج) وزن مثنوی «مخزن الاسرار» از نظامی گنجوی را در نسبت با محتوای آن، نامناسب دانسته‌اند.
 د) در تقطیع شعر، «ن» ساکن بعد از مصوت‌های بلند را به حساب نمی‌آوریم.
- ۱۰) وزن کدام گزینه با الگوی «تَ تَن تَ تَن تَ تَن تَ تَن تَ تَن تَ تَن» برابر است؟ (۰/۵)
 الف) به کوی عشق منه بی دلیل راه قدم / که من به خویش نمودم صد اهتمام و نشد
 ب) من اگر نیکم اگر بد تو برو خود را باش / هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت
 ج) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم / جرس فریاد می‌دارد که بربندید محمل‌ها
 د) ای ساربان آهسته ران کارام جانم می‌رود / وآن دل که با خود داشتیم با دلستانم می‌رود

درک مطلب (۱/۵ نمره)

- ۱۱) به ترتیب مفاهیم «رضایت خاطر، فرسودگی، طلب توجه، آزادگی» در کدام ابیات آمده است؟ (۱ نمره)
- الف) آن که برق خرمم در زندگی هرگز نشد / بعد مردن چشم دارم بر مزار آید مرا
ب) مهمان کشت خویشم اگر نیک اگر بد است / حاشا که هیچ شکوه بود از قضا مرا
ج) شد استخوان ز دور فلک توتیا مرا / باری دگر نماند درین آسیا مرا
د) از چرخ منت پر کاهی نمی کشم / گر استخوان ز درد شود توتیا مرا

۱) د، الف، ب، ج ۲) د، ج، الف، ب ۳) ب، الف، ج، د ۴) ب، ج، الف، د

- ۱۲) بیت زیر بیانگر کدام اندیشه‌ی فردوسی است؟ (۰/۵)
- «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را»

دستور (۲/۵ نمره)

- ۱۴) نوع وابسته‌های پیشین را در گروه‌های اسمی زیر مشخص کنید. (۰/۵)
- چه خاطرات زیبایی
- این آثار هنری ماندگار
- ۱۵) برای هر یک از اسم‌های زیر، وابسته‌ی پسین خواسته‌شده را بنویسید (۱)
- خیابان (صفت شمارشی ترتیبی):
- معلم (صفت فاعلی):
- میز (صفت مفعولی):
- گلدان (مضاف‌الیه):

- ۱۶) برای «رای فک اضافه» یک مثال بنویسید. (۰/۲۵)

- ۱۷) موارد خواسته شده را بنویسید (۰/۵)
- خواندن / دوم شخص مفرد / مضارع مستمر :
- رسیدن / دوم شخص مفرد / ماضی نقلی :

- ۱۸) در ساختن کدام یک از موارد زیر از فعل کمکی استفاده می‌کنیم؟ (۰/۲۵)
- الف) ماضی ساده ب) مضارع اخباری ج) مضارع مستمر د) ماضی استمراری

سوال امتیازی (۱ نمره)

۱۹) از بین دو سوال زیر به دلخواه فقط به یک سوال جواب بدهید (در صورت جواب به هر دو سوال، پاسخ شما تصحیح نخواهد شد).

الف) برای آرایه «استعاره» یک بیت را به صورت کامل از حافظه خود نقل کنید.

ب) کدام یک از ابیات زیر، مربوط به «سبک خراسانی» و کدام یک مربوط به «سبک عراقی» هستند؟ دلایل خود را بگویید.

- دیدی که خون ناحق پروانه، شمع را / چندان امان نداد که شب را سحر کند
- جهاننا! چه بد مهر و بدخو جهانی / چو آشفته بازار بازارگانی